

Beide of een van stukken komt in Het Parool
INSPRAAK COMMISSIE ALGEMENE ZAKEN donderdag 22 oktober 2020
Agendapunt 10

LOCK DOWN wordt SHUT DOWN betekent SHUT UP

Toen aan het begin van de coronatijd werd besloten om het vragenhalfuurtje voor het publiek, voorafgaand aan bijeenkomsten van de commissies en het inspreken bij agendapunten tijdelijk te schrappen kon iedereen daar begrip voor opbrengen. Nu ruim een half jaar later wordt door het Presidium van de Raad voorgesteld om deze hele verordening af te schaffen en te vervangen door een Reglement van Orde. In dit nieuwe reglement worden veranderingen voorgesteld die, hoe ingrijpend ze ook zijn, waarschijnlijk nauwelijks de publieke aandacht hebben getrokken. Het traditionele inspreekhalfuur, waarin iedere Amsterdamer zich tot de politiek kon richten met een boodschap, probleem of vraag, wordt zonder enige evaluatie of motivering geschrapt. Na een opschorting (lock down), nu dus afschaffing (shut down), hetgeen neerkomt op : burgers moeten zwijgen (shut up).

In het verleden heeft men vaak kunnen constateren dat er best veel expertise bij de insprekers zit en dat er ook regelmatig onderwerpen aan de orde kwamen die leefden bij de burgers, maar waar de raad zelf (nog) niet aan dacht. En natuurlijk waren er zeurpieten of querulanten bij, maar die heb je bijna overal.

Een door de burgers van Amsterdam democratisch gekozen raad, ontnemt diezelfde kiezers een democratisch recht om te spreken in het forum van democratie bij uitstek : de gemeenteraad. En dat in een tijd waarin het coalitieakkoord bol staat van lofzangen over burgerparticipatie.

Het blijft wel mogelijk om in te spreken bij actuele agendapunten van raadscommissies, maar niet meer om vanuit de burgers een eigen kwestie aan te dragen.

En passant wordt in dit reglement nog even een andere maatregel meegenomen nl. dat er per agendapunt niet meer dan drie insprekers welkom zijn, die dan soms heel lang moeten wachten tot zij aan de beurt zijn. Dat lijkt reuze-efficiënt, maar zal leiden tot veel onvrede bij burgers die toch echt hun zegje willen doen.

Natuurlijk zal men altijd schriftelijk kunnen reageren op agendapunten, maar het is de vraag of tussen alle stukken die raadsleden moeten lezen de waarschijnlijk zeer zorgvuldig opgestelde reactie of vraag van de bezorgde burger enige aandacht zal krijgen.

Daarom een dringend beroep op alle hier digitaal aanwezige raadsleden : laat niet toe dat met een hamerslag dit waardevolle inspreekhalfuur als instrument van de participerende burger wordt verdonkermaand. Laat zien dat u opkomt voor de belangen van de mensen dankzij wie u in de gemeenteraad zit. Ik hoop dat u er alles aan gaat doen om het Presidium te vragen om met een beter gemotiveerd alternatief te komen of anders alles bij het oude te laten.

Ik wens u veel wijsheid toe.

Marleen Munnikma, kiezer, burger van Amsterdam, voorzitter Vereniging Vrienden van het Beatrixpark, lid van Bewonersplatform Zuidas

Vrij inspraakrecht van Amsterdamse burgers afgeschaft?

Sinds 2002 biedt een gemeentelijke verordening de Amsterdammers gelegenheid om kwesties die zij op hun lever hebben voor te leggen aan de desbetreffende raadscommissie. In een voorstel voor de Gemeenteraad blijkt het Presidium nu dit traditionele 'Inspreekhalfuur Publiek' zonder enige evaluatie of zelfs motivering te willen schrappen. Burgers kunnen alleen nog over de aanhangige agendapunten van de raadscommissies inspreken. De wereldwijde tendens naar autocratisch bestuur wordt hiermee in Amsterdam opgepikt. Immers bottom-up communicatie wordt vervangen door top-down communicatie. De relatie van de regenten met de Amsterdamse burgers is al niet geweldig, dit is een affront. De manier waarop is tekenend. Er is niet ordentelijk geëvalueerd, de afschaffing wordt stiekem ingevoerd, als ware dit een logisch uitvloeisel van de Coronamaatregelen. In het voorjaar was fysieke inspraak niet mogelijk; pas nu wordt een online-variant aangeboden. (Zie de column van Michel Couzy in Parool van 16/5 hierover.) Maar nu is het opeens structureel einde oefening. Lock-down wordt Shut-down, betekent Shut up! De burgers wordt hiermee een democratisch recht ontnomen in het forum van de democratie bij uitstek, de gemeenteraad. Naar verluidt wordt er binnen de hele raad, dwars door partijlijnen heen, verschillend over dit voorstel gedacht. Er zijn raadsleden die het recht willen behouden. Andere raadsleden voeren praktische bezwaren aan. Ze vinden het tijdrovend, dat het middel wordt misbruikt voor demonstratieve doeleinden en dat er querulanten verschijnen. Het zal wel. Het antwoord op deze bezwaren is: voor vergaderefficiëntie moet de raad eerst maar naar zichzelf kijken, naar de kinderachtige politieke spelletjes waar nog veel meer tijd mee heen gaat. Gaat zelfs bij het stemmen hierover soms weer fractiediscipline gelden? Praktische bezwaren kennen burgers ook: bijvoorbeeld hele dagdelen wachten op je agendapunt. De gemeenteraad snijdt zich zelf in de vingers, omdat er best veel expertise bij de insprekers langskomt en dat er ook onderwerpen onder de burgers leven waar de raad zelf niet aan denkt. Het waardevolle instrument Inspreekhalfuur mag niet zo worden afgeschaft. Sterker: de vrije inspraakmogelijkheden moeten juist worden uitgebreid door een vijfminuten-spreekuur van burgemeester en wethouders in te voeren, want dat ontbreekt nog node.

Jan Schrijver, bestuurskundige